

2022-06-30
S2022/03179 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utveckla och presentera statistik avseende hälso- och sjukvårdspersonal verksam inom primärvården

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla och presentera statistik avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, samt annan relevant personal, verksam inom primärvården med särskilt fokus på personal som arbetar med psykisk hälsa och psykisk ohälsa.

Socialstyrelsen ska inom ramen för uppdraget samverka med Nationella vårdkompetensrådet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Därutöver bör myndigheten samverka med regioner och kommuner, privata vårdgivare samt berörda professions- och patientorganisationer.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2022 använda 1 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2022 uppförda anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 Till Kammarkollegiets disposition. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2022.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Socialstyrelsen ska årligen, senast den 31 mars under perioden 2023–2025 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) som ska innehålla en beskrivning av det arbete som myndigheten har bedrivit under verksamhetsåret inbegripet en bedömning av personal-

tillgången i enlighet med detta uppdrag. Socialstyrelsen ska senast den 31 mars 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla en analys av hur omställningen till en god och nära vård påverkat primärvårdens tillgång till legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt annan relevant personal. Därutöver ska slutredovisningen innehålla en bedömning av fortsatta utvecklingsbehov inom området.

Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Runtom i Sverige pågår omställningen till en god och nära vård. En förflyttning bör ske från dagens sjukhustunga hälso- och sjukvård till en förstärkt första linjens hälso- och sjukvård. Grunden är en god och nära vård som tydligt utgår från patientens behov där patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser. Därutöver ska hälso- och sjukvårdssystemet bli mer samhällsekonomiskt effektivt och långsiktigt hållbart. Primärvården behöver samspela med den specialiserade vården, den kommunala omsorgen och socialtjänsten samt andra intressenter som behövs utifrån patientens perspektiv. Den nära vården har hälsan i fokus och primärvården är en viktig aktör inom folkhälsopolitikens målområde om en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård. Regeringen arbetar för att stärka primärvården. Regeringen anser att en omställning till en stärkt och utvecklad primärvård kräver ökad tillgång till personal inom primärvården. För att följa omställningen behöver nuvarande personalstatistik även redovisas uppdelad på primärvårdsnivå och synliggöra personal som primärt arbetar med omhändertagandet av personer med psykisk ohälsa. Regeringen ser därför ett behov av hållbar och övergripande statistik samt prognoser över tillgången på olika yrkesgrupper inom primärvården.

Närmare om uppdraget

Inom ramen för uppdraget ska Socialstyrelsen presentera statistik avseende personal verksam inom primärvården. Myndigheten ska beakta pågående uppdrag i enlighet med myndighetens regleringsbrev om att bedöma tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården och att genomföra en samlad kartläggning och bedömning av hälso- och sjukvårdens tillgång på och långsiktiga behov av specialistläkare inom samtliga specialiteter (S2021/08111). Inom ramen för uppdraget ska myndigheten

även beakta det arbete som sker inom ramen för Socialstyrelsens uppdrag angående uppföljning av primärvård och uppföljning av omställningen till en mer nära vård (S2019/03056).

Regeringen har under mandatperioden tillsatt utredningen som lämnade betänkandet God och nära vård – Rätt stöd till psykisk hälsa (SOU 2021:6). Regeringen delar utredningens bild att grundtanken vid psykisk ohälsa är att primärvården ska fungera som vägen in till hälso- och sjukvården. För att kunna bedöma att primärvården fungerar som vägen in till hälso- och sjukvården är adekvat personalstatistik avgörande. Regeringens målsättning med uppdraget är att få en korrekt bild över antalet legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal verksam inom hälso- och sjukvårdens primärvård samt annan relevant personal. Regeringen vill kunna följa fördelningen av personal i primärvård och övrig vård, både nationellt och på sikt per region. Av statistiken ska framgå personal som arbetar inom primärvårdens omhändertagande av personer med psykisk ohälsa. Statistiken ska vara könsuppdelad.

I uppdraget ingår att utveckla och tillgängliggöra statistik avseende personal verksam inom primärvården. Därutöver ska myndigheten lämna en bedömning av personaltillgången inom primärvården, främst avseende den personal som arbetar med omhändertagandet av psykisk ohälsa. I uppdraget ingår även att göra en samlad kartläggning och bedömning av primärvårdens tillgång till personal och långsiktiga behov av kompetensförsörjning vad gäller omhändertagande av psykisk ohälsa. Uppdraget ska ge en nationell, regional lägesbild samt omfatta både offentliga och privata vårdgivare. Både statistiken och tillhörande presentationer samt bedömningar ska kontinuerligt utvecklas och förbättras under uppdragsperioden 2022 till och med 2025. Statistiken ska även kunna användas i Socialstyrelsens uppdrag att genomföra insatser för att främja och följa omställningen till en god och nära vård med särskilt fokus på hälsofrämjande arbetssätt för att främja och förbättra primärvårdens omhändertagande av personer med psykisk ohälsa (S2022/02309).

Myndigheten ska inom ramen för uppdraget samverka med det Nationella vårdkompetensrådet så att statistiken kan användas till rådets samlade analys avseende behov av kompetensförsörjning. Vid uppdragets genomförande ska myndigheten ta hänsyn till regioners och kommuners uppgiftslämnarbörda och administrativa börda.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Kalle Brandstedt

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ekol
Nationella vårdkompetensrådet
Sveriges Kommuner och Regioner